

ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ

Уважаема госпожо Негенцова, председател на Висшия адвокатски съвет,
Уважаеми членове на Висшия адвокатски съвет,
Уважаеми дами и господа адвокати,
Уважаеми гости!

За мен е чест да поздравя българските адвокати с днешния юбилей – 125-ата годишнина от приемането на първия Закон за адвокатите, и да изразя благодарност и уважение към труда им за защитата на правата и интересите на гражданите.

Справедливостта като нравствена категория вълнува човечеството от прастари времена, за да се осигури спокойствие и ред във всяка човешка общност. Изконното човешко чувство за справедливост се противопоставя на несправедливостта и изисква раздаване на правосъдие. Затова възникват съдебните органи, които правораздават. С течение на времето, с усложняването на процеса, у гражданите се налага необходимостта да търсят помощта на лица, които да познават законите и тяхното прилагане в конкретни случаи. Утвърждаването на възможността страните да се представляват в съда е продължителен процес, в който се появява, развива и утвърждава адвокатската професия. Началото откриваме в логографите на Елада, към чиято помощ са се обръщали лицата, които се чувствали неуверени във възможностите си да изложат тезата си в съда. Има основания да се твърди обаче, че древният Рим е мястото, където се ражда адвокатската професия, защото около II в. пр. н. е. там се позволява на страните в процеса да ползват защитници (*patronus*), а през републиканския период се появяват адвокатите, които със своите съвети защитават интересите на страната, която ги е поканила. В Европа най-рано през XII–XIII в. се появява адвокатурата в Англия, а след това и в други страни на Европа.

Към XIX в. се налага трайно разбирането, че адвокатурата е институция, която съдейства на правосъдието, че адвокатската помощ е насочена към добросъвестно подпомагане на правораздаването, че адвокатите действат за утвърждаване на правото, защото допринасят за по-доброто и точно приложение на закона, за по-справедливо правосъдие.

Правото и свързаните с него институции са отражение на конкретната реалност. С възраждането на Третата българска държава през 1878 г. започва историята на българската адвокатура, която се формира, видоизменя и усъвършенства през годините.

В създаденото след Освобождението Княжество България юристите са изключително малко – не повече от няколко десетки на брой. Част от тях се отдават на политическа кариера, а други са назначени за висши магистрати. Затова адвокат е могъл да бъде всеки пълнолетен гражданин, ползващ се с граждански и политически права,

който представи в съда свидетелство от общината, че е правоспособен „да ходатайства по чужди дела“. Тази неограниченост позволява на всеки, който пожелае, да упражнява адвокатска дейност, а това се отразява зле както върху работата на съда, така и върху населението. Неконтролирани от никого, адвокатстващите лица се ръководят от егоистични цели, а не от съзнанието за важността на ролята им в процеса на правораздаване и не действат в помощ на правосъдието.

За да се сложи в ред съдебната защита, независимо от липсата на кадри с юридическо образование, през 1888 г. V-ото обикновено Народно събрание приема първия Закон за адвокатите, утвърден с указ 342/16.12.1888 г. на княз Фердинанд. Законът, чиято 125-а годишнина честваме днес, е дело на прозорливия държавник и юрист д-р Константин Стоилов, по онова време министър на правосъдието. Целта на закона според него е „да отнеме възможността адвокатската професия да се упражнява от личности, които нямат необходимите морални качества и подкопават репутацията на цялото адвокатско съсловие“, за да може професията да сътрудничи на съдилищата за по-доброто приложение на закона, за осъществяване на по-сигурно и справедливо правосъдие. Имената на д-р Константин Стоилов, на Димитър Тончев – председател на Народното събрание, впоследствие министър на правосъдието, на докладчика на Комисията при Министерството на правосъдието Димитър Свещаров не заслужават забвение, а трябва да се помнят от всички български адвокати.

Законодателството за българската адвокатура от приемането на първия Закон за адвокатите до наши дни през годините неизбежно се свързва с политическите, социалните и културни промени, извършвани в българското общество.

След откриването на Юридическия отдел към Висшето училище през 1892 г. се създава възможност да се подготвят национални квалифицирани юристи. Десет години след обнародването на Закона за адвокатите той се изменя и в него се включва императивен текст, според който „за в бъдеще могат да се приемат за адвокати само лица, които са завършили висши юридически науки и са издържали предвидените държавни изпити“.

Учреденият през 1920 г. Съюз на българските адвокати е неутрална професионална организация, която обединява „българските адвокати в името на техните професионални права, интереси и задължения“, утвърждава самоуправлението и самоконтрола на адвокатурата, следи за спазването на строга професионална етика при упражняването на адвокатската професия.

Голямата цел, която си поставя Законът за адвокатите от 1925 г., е да организира адвокатурата по начин, че адвокатите да бъдат действителни помощници на правосъдието, доверителите им да виждат в тях способни и полезни съветници, а съдът – достойни сътрудници. Адвокатурата се устройва като независима организация, която се самоконтролира от адвокатските съвети и Висшия адвокатски съвет.

Десетилетия наред жените не се допускат в адвокатската професия въпреки техните усилия. Този вълнуващ проблем се разрешава през м. октомври 1944 г. с Наредба-закон за изравняване правата на лицата от двата пола, откогато българската

жена – юрист получава правото да упражнява адвокатската професия, да бъде съдия или прокурор. И тя се справя успешно.

Съвременното правораздаване е немислимо без участието на адвокатите. Защитата на правата и законните интереси на гражданите и техните организации е функционално неотделима от адвокатурата. Адвокатската дейност и съдействие не е занаят, а трудно и сложно изкуство. То изисква от адвокатите да проявяват усет при деликатната работа със законите и в отношенията с хората, които търсят от тях помощ или съвет.

Констатацията на д-р Константин Стоилов, направена преди 125 години, че „функциите на адвокатурата са толкова важни, колкото ония на самите съдии“ е актуална и в наши дни.

Конституцията на Република България от 1991 г. определи адвокатурата като институция, стояща извън системата от държавни органи, която оказва юридическа помощ и подпомага гражданите и юридическите лица при техни нарушени или застрашени права или законни интереси във всички инстанции, пред всички държавни органи. Призната като конституционна институция, тя е свободна, независима и самоуправляваща се общност на адвокатите в страната.

Професионалната етика изисква адвокатът да е независим, между адвоката и клиента да съществуват отношения на доверие, задължението за стриктно спазване на професионалната тайна и адвокатът да действа в максимална степен в интерес на клиента. Адвокатите самоотвержено трябва да служат на идеите за законност и справедливост, за да се осигури силата на правото пред правото на силата, което води до безредие и обезкуражава гражданите.

Закрилата на правата и свободите на гражданите е смисъл и цел на правовата държава и адвокатурата като институция, подпомагаща съдебната власт е един от гарантите на закрепените в нашия основен закон конституционни права. Със своята професионална дейност вие допринасяте за утвърждаване на върховенството на Конституцията и законите, съдействате за засилване на правното съзнание на обществото.

Позволете ми в днешния празничен ден да пожелая на всички, упражняващи достойната за уважение професия на адвокат, без която не е възможно да се осъществява правораздаването в България, много здраве, ползотворна работа, лично щастие и професионални успехи!

22 ноември 2013 г.

Проф. д-р Димитър Токушев
Председател на Конституционния съд

Уважаеми членове на Висшия адвокатски съвет, на Висшия контролен съвет и на Висшия дисциплинарен съд,

Уважаема госпожо Негенцова,

Позволете от името на административните съдии, които наскоро честваха 100 години от началото на същинската дейност на Върховния административен съд, да отпратя послание към българската адвокатура, която днес отбелязва 125 години от приемането на първия Закон за адвокатите в България .

Българските адвокати са онези които, неуморно работят и за издигането на административното правораздаване и доближаването му до защитата на най-широк кръг граждански права, обществени отношения и дисциплинирането на изградените властнически връзки в една модерна държава.

Днес чествате първия Закон за адвокатите в България, приет от Петото Обикновено Народно събрание на 22 ноември 1888 г. (обн., ДВ, бр. 140 от 24.12.1888 г.). Тогава адвокат се е ставало само чрез „приписване“ към окръжен съд. Преди това според чл. 98 от Временните съдебни правила (за поверениците – адвокати) от 1880 г. като условия за упражняване на професията адвокат се е изисквало единствено лицето да е пълнолетно, да владее официалния за страната български език, да е български поданик и да не е съдено. Сега изискванията към адвокатите са неимоверно по-високи, още повече трябва знания и за общонощното право на ЕС.

Днес, когато сме изправени пред очакването да завършим подреждането и довършването на реформата в съдебната власт, можем да се съгласим, че всяка една съдебна реформа не може да разчита на успех без участието на свободната воля на адвокатите.

Пожелавам успех на Национална конференция „Адвокатурата и върховенството на закона“!

22 ноември 2013 г.

Георги Колев
Председател на Върховния
административен съд

До г-жа Ралица Негенцова
Председател на Висшия адвокатски съвет

Уважаема госпожо Негенцова,

С изключително удоволствие отправям този адрес към Вас и към всички адвокати в страната, поводът за който е тържествената национална конференция, посветена на 125-годишнината от приемането на първия Закон за адвокатите.

Правовият ред в страната не може да бъде усъвършенстван без приноса на българските адвокати, които ежедневно отстояват правата на гражданите. Съпътстващите всеки преход проблеми могат да бъдат успешно преодолявани с помощта на обединените усилия на способни юристи, с каквито България несъмнено разполага. Без активността на адвокатите ни, без техните знания и опит не би могло успешно да се възприемат, поддържат и прилагат ценностите на демократичната държава и европейския правов ред, свързани с принципа за върховенството на правото.

За мен е голямо удовлетворението, че с всички свои действия в този труден период Вие успешно защитавате пред държавните институции правото си да бъдете основен гарант за утвърждаване на свободата и достойнството на гражданите. С Вашия професионализъм и качества със сигурност Вие ще отстоявате и в бъдеще върховенството на закона в защита както на индивидуалните, така и на обществените интереси. За всички нас това би било успех за демокрацията и държавността в нашата страна.

Благодаря за поканата да бъда Ваш гост на конференцията, но предварително поети ангажименти извън столицата възпрепятстват това да се случи.

Накрая ми позволете, госпожо Негенцова, да пожелаая успех в по-нататъшната Ви дейност като председател на Висшия адвокатски съвет и в работата на настоящата конференция!

22 ноември 2013 г.

Георги Първанов

До г-жа Ралица Негенцова
Председател на Висшия адвокатски
съвет

Уважаема госпожо Негенцова,

Благодаря Ви за любезната покана да присъствам на тържествената национална конференция „Адвокатурата и върховенството на закона“.

За мен е удоволствие да бъда сред гостите на това важно събитие, посветено на 125-ата годишнина от приемането на първия Закон за адвокатите.

Бих искала от името на членовете на Висшия съдебен съвет и лично от свое име да поднеса поздравления по този повод на Вас и членовете на адвокатската колегия.

Изразявайки уважението си към труда на българската адвокатура, пожелавам здраве и сили на всички колеги адвокати в изпълнение на мисията им като гарант за гражданските права.

22 ноември 2013 г.

Соня Найденова
Представяващ Висшия съдебен съвет

До
Председателя на Висшия адвокатски съвет
г-жа Ралица Негенцова

Уважаема госпожо Негенцова,

Имам удоволствието от името на Държавната комисия по сигурността на информацията и лично от свое име да Ви поздравя по повод 125-годишнината от приемането на първия Закон за адвокатите и провеждането на тържествената национална конференция на тема „Адвокатурата и върховенството на закона“.

Приемете най-добрите ми пожелания към Вас и цялата адвокатура за здраве и успехи в избрания професионален път за отстояване и гарантиране на принципите на върховенството на закона и защитата на правата и интересите на гражданите.

Честит празник!

22.11.2013 г.

Борис Димитров
Председател на Държавната комисия
по сигурността на информацията

До г-жа Ралица Негенцова
Председател на
Висшия адвокатски съвет

Уважаема госпожо Председател,

Позволете ми да поднеса искрени поздравления от името на Комисията за защита на конкуренцията и лично от мое име по повод 125-ата годишнина от приемането на първия Закон за адвокатите.

Несъмнено, чест е за нас като държава фактът, че България има своите достойни адвокати още преди Освобождението.

Бих искал да отбележа, че адвокатската професия е в основата на функционирането на правовата държава и като защитник на правата на личността винаги се е ползвала с широко обществено доверие в различни превратни моменти от развитието на обществото.

Честит празник!

Петко Николов
Председател на Комисията
за защита на конкуренцията

До г-жа Ралица Негенцова
Председател на Висшия адвокатски съвет

Уважаема госпожо Негенцова,

От името на Комисията за защита на личните данни и лично от свое име имам удоволствието да Ви поздравя по случай 125-годишнината от приемането на първия Закон за адвокатите.

Моля приемете моите поздравления по случай провеждането на организираната от Вас тържествена национална конференция „Адвокатурата и върховенството на закона“, посветена на годишнината от приемането на закона и за отбелязването на обществената значимост на този акт, който гарантира правата на гражданите.

Законът за адвокатите е сред актовете, с който се поставя началото на модерното законодателство в българската съдебна система. Той е в основата и за изграждане на независима адвокатура.

В качеството си на върховен орган на самоконтрол и самоуправление на адвокатурата Висшият адвокатски съвет се наложи като отговорна и авторитетна институция.

Използвам приятния повод да изразя своето уважение към професионализма, отговорността и усилията, които Вие и Вашият екип полагате при осъществяване дейността на Висшия адвокатски съвет и утвърждаване ръководството на адвокатурата като истинско широко демократично самоуправление, максимално близко до всеки един адвокат.

Приемете искрените ми пожелания за здраве и енергия за постигането на още много значими успехи в личен и обществен план!

Венета Шопова
Председател на Комисията
за защита на личните данни

До
Председателя на Висшия адвокатски съвет

Уважаема госпожо Негенцова,

Имам честта да поздравя Вас и българските адвокати от името на студентите и преподавателите на Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ по повод 125-годишнината от приемането на първия Закон за адвокатурата. Науката и практиката заедно осигуряват развитието на България като правова държава. Годишнината е достоен повод да се гордеете с дейността на адвокатурата като гарант за защитата на правата и интересите на гражданите и въвеждането на европейските ценности в правната ни система.

От името на академичната общност на Юридическия факултет Ви връчвам почетния плакет на факултета.

22.11.2013 г.

проф. д-р Сашо Пенев
Декан на Юридическия факултет
на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“